

Az új német Csomagolási Rendelet hatása a műanyag-csomagolásra

Tárgyszavak: csomagolás; rendelet; hulladékhasznosítás; újrafeldolgozás; energetikai célú hasznosítás; vegyi bontás.

A 10 évvel ezelőtt hatályba lépett német Csomagolási Rendelet (Verpackungs Verordnung) környezetvédelmi megfontolásból született. Az 1990-es évek elején a műanyagok megítélése igen kedvezőtlen volt. A rendelet bevezetésétől azt várták, hogy csökken a csomagolási hulladék mennyisége, hogy a csomagolási hulladékot ismételten csomagolási célra használják majd fel, ill. anyagát újrahasznosítják, pl. másodnyersanyagot állítanak elő belőle. A csomagolóanyagok és a feldolgozás terén bekövetkezett változásokat figyelembe véve fogadták el 1998 augusztusában az új Csomagolási Rendeletet. A rendelet több újdonságot hozott, ezek között legfontosabb az energetikai hasznosítás lehetősége. A fogyasztói csomagolásból származó csomagolási hulladék újrahasznosítási kvótáját 60%-ban állapították meg, ami kedvező fogadtatásra talált.

A német műanyagipar ugyanakkor attól tart, hogy tevékenységüket érzékenyen érintő további megszorító intézkedésekre is sor kerülhet, pl. külön kvóták egyes anyagfajtákra, ami az ipar választási szabadságát korlátozza a begyűjtésben és az újrahasznosítás módjában.

A Csomagolóipari Szövetség legutóbb megtartott ülésén, amelyen a Műanyag-feldolgozók Szövetsége és a DSD fogyasztói csomagolások „Zöld pont”-ját kezelő társaság is részt vett, a műanyagok jövőjével foglalkoztak. A tanácskozáson elhangzott, hogy a közvéleményben csökkent a környezet iránti érzékenység, amit a politikusoknak is jeleztek. Az eltelt időszakot a könnyebb csomagolóeszközök, a műanyag-csomagolás széles körű elfogadása és több újszerű megoldás, mint pl. az aktív csomagolás megjelenése jellemezte. Az iparnak szabad kezet kell adni a számára legmegfelelőbb újrahasznosítási eljárás kiválasztásában, mert csak innovációval biztosítható az erőforrások leghatékonyabb kímélése.

A PET palackok részesedése az ásványvizek csomagolásában elérte a 30%-ot, ami összehasonlítva az 1987-es 5%-kal, jelentős növekedést mutat. A PET bevezetéséből származó előnyöket így összegezte a Gerolsteiner cég: 16%-kal kevesebb raklap, 35%-kal kevesebb gépkocsijárat és 40%-kal kisebb

tömeg. Hirdetéseiben nem hivatkozik környezetvédelmi szempontokra, mivel ez ma már nem áll a figyelem középpontjában. A másik példaként felhozott joghurtos poharak tömege ugyanezen időszak alatt 12 g-ról 5,5 g-ra csökkent.

Schröder kancellár létrehozta a Fenntartható Fejlődés Tanácsát, amelynek egyik képviselője is jelent volt a tanácskozáson. Véleménye szerint a kötelezően előírt fenntarthatóságot feltétlenül el kell kerülni. Példaként a korábbi Kelet-Németországban kialakult helyzetet hozta fel, ahol a társadalmi fejlődés irányítása súlyos ökológiai problémákhoz vezetett. A Tanács a 2002 augusztusában Johannesburgban tartandó csúcstalálkozóra nemzeti stratégiai programot szándékozik kidolgozni. A politikának szem előtt kell tartani az erőforrások kímélését, aminek a hulladékgyártásban is érvényt kell szerezni.

Az Európai Unió álláspontja is változóban van. Az 1994 decemberében elfogadott 94/62 EC „A csomagolásról és a csomagolási hulladékról” szóló irányelv 2001-re a csomagolási hulladék 65%-os újrahasznosítását irányozta elő. 2001 szeptemberében az EU környezetvédelmi biztosa azt javasolta, hogy 2006-ra a csomagolási hulladék újrahasznosítási kvótáját 60–75%-ra emeljék, ezen belül az üvegét 60%-ra, a papírét és kartonét 55%-ra, fémét 50%-ra és a műanyagét 20%-ra. A javaslattal kapcsolatban Finnországnak, Írországnak, Portugáliának, Spanyolországnak és Nagy-Britanniának komoly nehézségei vannak, mivel ezekben az országban a műanyag-csomagolás újrahasznosítása 1999-ben 4-19% között mozgott. A többi kilenc tagállamban az APME (Association of Plastic Manufacturers in Europe) felmérése szerint ez az arány 21-85% között volt. Svédországban, Dániában és Hollandiában pedig az energetikai hasznosítást részesítik előnyben.

Az EuPR (European Plastics Recyclers) már több alkalommal javasolta a 20%-os mechanikai újrahasznosítás jogszabályi megfogalmazását. A szervezet 2001 decemberében arról számolt be, hogy a 94/62 EC irányelv felülvizsgálatáról szóló előterjesztésben váratlanul feltűnt a depolimerizáció, mint vegyi hasznosítási eljárás, amely beleszámít a 20%-os kvótába. Ezt felül kell vizsgálni, mert még nem dolgozták ki a megfelelő technológiát.

(Haidekker Borbála)

Vink, D.: Sustained performance. = European Plastics News, 31. k. 2. sz. 2002. p. 24.

IHK Dresden – Die novellierte Verpackungs-Verordnung – Publikationen. = www.dresden.ihk.de, 2002. ápr. 29.

Menschen bei der HEKU-Pack. Heku-Pack Verpackungsmittelhandel GmbH. = www.heku-pack.de, 2002. ápr. 29.